TRABLUSGARP SAVAŞI (1911-1912)

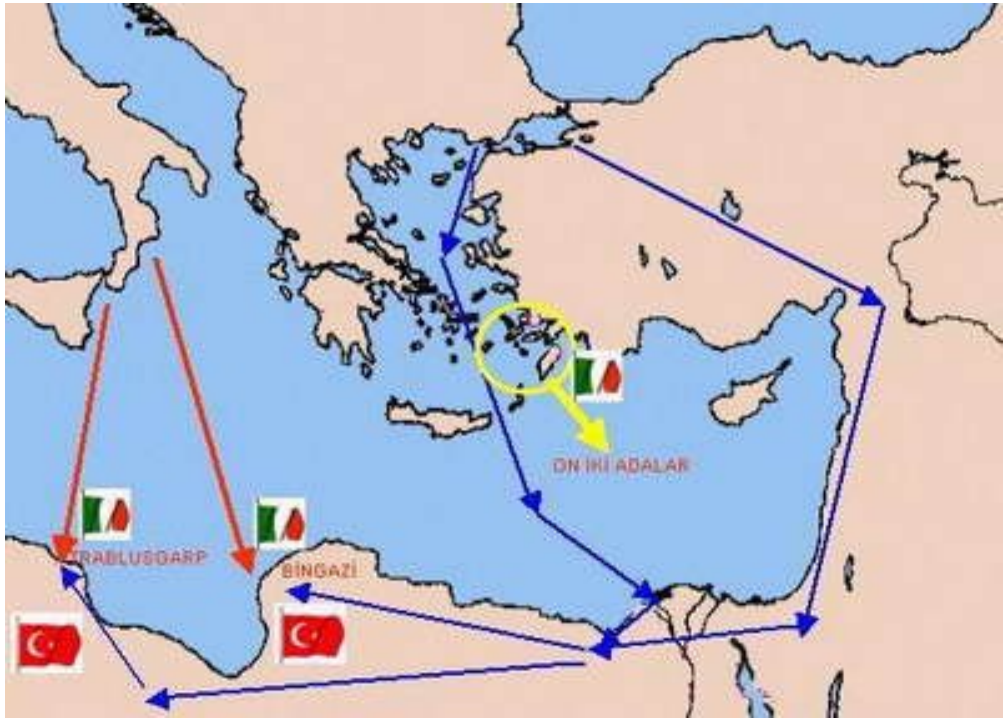

Nedenleri:

Siyasi birliğini geç kuran İtalya'nın sömürgecilik faaliyetlerine girişmesi.(1870)
İtalya'nın Habeşistan'a saldırması ve başarılı olamaması.
İtalya'nın Habeşistan yenilgisi üzerine yeni yerlere göz dikmesi.
İtalya'nın diğer Avrupa devletleri ile anlaşması.
Trablusgarp'ın İtalya'ya yakın ve savunmasız olması.
Trablusgarp'ın ticaret yolları üzerinde bulunması ve zengin maden yataklarına sahip olması.

İtalya, Rusya ile Racconigi Antlaşması'nı yapmış, Rusya boğazlara karşılık İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmesini desteklemiştir (1909).
İtalya, Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp'ı gelişmişlikte geri bıraktığı ve bölgedeki İtalyanlar'a kötü davrandığı iddiasıyla Osmanlı'ya ültimatom çekmiştir.
Osmanlı Devleti'nin görüşme isteğine rağmen İtalya, Trablusgarp'ı işgal etmiştir.

Osmanlı Devleti, Trablusgarp'ın savunmasında bölgeye ordu sevk edememiştir. Çünkü Osmanlı kara kuvvetlerini Trablusgarp'a ulaştırması için Mısır'dan geçmesi gerekiyordu. Mısır'ın İngiltere kontrolünde olması ve de İngiltere'nin İtalya'nın yanında yer alması en önemli nedendir.

Osmanlı denizden de bölgeye yardım ulaştıramamıştır. Çünkü Osmanlının İtalya donanmasıyla baş edebilecek donanma gücü de yoktur.

Bir başka neden olarak da Balkanlarda gerginliğin artması üzerine Osmanlının Önceliği Balkanlara vermesidir.

Osmanlı devleti, bölgeye ancak gönüllü subayları yönlendirebilmiştir. Bunların başında da Mustafa Kemal, Enver Bey kimlik değiştirerek bölgeye geçmişlerdir.

Not: Mustafa Kemal, gazeteci kimliğinde "Şerif Bey" olarak Derne'ye geçmiştir.
Mustafa Kemal Trablusgarp ve Derne'de, Enver Bey de Bingazi'de başarılar kazanmıştır.
Savaşın uzun sürmesi İtalya'yı maddi sıkıntıya sokmuş, savaşın bitmesini isteyen halkın tepkisi üzerine İtalya, Osmanlı'yı barışa zorlamak için Oniki Ada'yı işgal etmiştir.
Bu sırada I.Balkan Savaşı başlaması, Osmanlı'yı zor durumda bırakmış ve Osmanlı Devleti İtalya ile Uşi Antlaşması'nı imzalanmıştır

Uşi Antlaşması (18 Ekim 1912)

İsviçre'nin Uşi kentinte imzalandı.
Trablusgarp ve Bingazi İtalya'ya bırakılacak.
Oniki Ada, Balkan Savaşı'ndan sonra geri alınmak üzere geçici olarak İtalya'ya bırakılacak.
İtalya, kapitülasyonların kaldırılması konusunda Osmanlı'ya yardım edecek.
Trablusgarp ve Bingazi'nin Duyun-u Umumiye İdaresi'ne ödediği borçları İtalya ödeyecek.
Trablusgarp ve Bingazi dini bakımdan Osmanlı halifesine bağlı kalacak.

Sonuçları:

Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da toprağı kalmamıştır.
İtalya Ege Denizi'ne yerleşmiştir.
İtalya Doğu Akdeniz'de önemli bir güç olmuştur.
Osmanlı Devleti'nin zayıfladığı anlaşılmıştır.
Oniki Ada geri alınamamış.

Not 1: Uşi Antlaşması, halifelik makamının kullanılması yönü ile 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'na benzer.

Not 2: Oniki Ada, Sevr'de ve Lozan'da İtalya'ya bırakılmıştır. II.Dünya Savaşı'ndan sonra İtalya, Oniki Ada'yı Yunanistan'a vermiştir (1947).

.

I. BALKAN SAVAŞI (1912)

1.Balkan Savaşı Öncesi Sınırlar

Nedenleri:

Balkan devletlerinin kendi arasında Osmanlı'ya karşı ittifak yapması ve Osmanlı Devleti topraklarını ele geçirmek istemeleri.
Rusya'nın Balkanlar'da takip ettiği politika.(Panslavizm)
Rusya'nın Boğazlar'a yerleşme planı.(Sıcak denizlere inme)
Rusya ve İngiltere arasında yapılan Reval Görüşmeleri (1908).
Trablusgarp Savaşı'nın çıkması (1911).
1789 Fransız İhtilali ile ortaya çıkan Milliyetçilik akımın azınlıklar üzerindeki etkisi
I.Balkan Savaşı (1912)Formül: Ka Sa Ba Ya
Karadağ'ın Osmanlı'ya savaş açmasıyla başlamıştır.
Karadağ'dan sonra Sırbistan, Bulgaristan ve Yunanistan Osmanlı Devleti'ne savaş açmıştır.
Bulgar ordusu, Edirne'yi kuşatmış, Kırklareli ve Lüleburgaz'ı da alıp Çatalca'ya kadar ilerlemiştir.
Yunanlar Ege adalarına asker çıkarmıştır.
Osmanlı Devleti, Osmanlı ordusu içindeki siyasi çekişmeler yüzünden savaşı kaybetmiştir.
Osmanlı Devleti Londra Barış Antlaşması'nı imzalamıştır.

Londra Antlaşması (1913)

Osmanlı'nın Batı sınırı Midye-Enez hattı olacak.
Yunanistan; Selanik, Güney Makedonya ve Girit'i alacak.
Bulgaristan; Kavala, Dedeağaç ve bütün Trakya'yı alacak.
Sırbistan; Orta ve Kuzey Makedonya'yı alacak.
Arnavutluk ve Ege adalarının geleceği büyük devletlere bırakılacak.

1.Balkan Savaşı Sonrası Sınırlar

I.Balkan Savaşı'nın Sonuçları:

Arnavutluk savaş sırasında bağımsızlığını ilan etmiştir.
Arnavutluk, Balkanlar'da Osmanlı'dan ayrılan son devlet olmuştur.
Londra Görüşmeleri devam ederken Bâb-ı Âlî Baskını gerçekleşmiştir (1913).
Bulgaristan Ege Denizi'ne ulaşmıştır.
Osmanlı Devleti'nin batıda yalnızca Bulgaristan'la sınırı kalmıştır.
Osmanlıcılık fikri sona ermiştir.
Balkanlar'dan kaçan Türkler Anadolu'ya göç etmiştir.
M. Kemal'in; "Ordu siyasete karışmamalıdır" sözünün doğruluğu anlaşılmıştır.
Not : Arnavutluk, Balkanlar'da Osmanlı'dan ayrılarak bağımsız olan son devlettir.

NOT: BAB-I ALİ BASKINI: I.Balkan Savaşından sonra İTTİHAT ve TERAKKİ FIRKASI hükümet darbesiyle yönetime el koymuştur. Bu durum 1918 Mondros Mütarekesine kadar sürmüştür.
Not:Özgürlükler uğruna II.Meşrutiyetin ilanında ve de II.Abdulhamitin İstipdat yönetiminin devrilmesinde etkili olan İTTİHAT ve TERAKKİ 1913'ten 1918 kadar ülkeyi Parti diktatörlüğü ile yönetmiştir.

II.Balkan Savaşı (1913)

Nedenleri:
Bulgaristan'ın çok güçlenmesi.
Osmanlı Devleti'nden alınan Balkan topraklarının paylaşılamaması.
Balkanlar'daki tüm devletler Bulgaristan'a saldırmıştır.
Daha sonra cephe değişmiş, Bulgaristan ile Romanya, Yunanistan ile Sırbistan arasında savaş olmuştur.
Osmanlı Devleti Edirne ve Kırklareli'yi geri almıştır.
Bulgaristan mağlup olmuştur.
Balkan devletleri, aralarında Bükreş Antlaşması'nı imzalayarak savaşa son vermiştir (10 Ağustos 1913).
Antlaşmaya göre Bulgaristan; Yunanistan, Sırbistan ve Romanya'ya toprak vermiştir.
Osmanlı Devleti'nin II.Balkan Savaşı sonunda imzaladığı antlaşmalar şunlardır:

2.Balkan Savaşı Sonrası Sınırlar

1) İstanbul Antlaşması (29 Eylül 1913 - Bulgaristan ile imzalanmıştır)
Kırklareli, Dimetoka ve Edirne Osmanlı'da kalacak.
Meriç Nehri batı ile sınır olacak.
Bulgaristan'daki Türkler dört yıl içinde göç edebilecek.
Bulgaristan'da kalan Türkler din ve mezhep hürriyetinden yararlanabilecek.
Türkler'in okuduğu ilk ve orta dereceli okullarda eğitim dili Türkçe olacak.
Türkler'in mülkiyet hakkına saygılı olunacak.

2) Atina Antlaşması (14 Kasım 1913 Yunanistan ile imzalanmıştır)
Girit; Yunanistan'a bırakılacak.
Yunanistan'da kalan Türkler'in hakları güvence altına alınacak.
Ege adalarının geleceğini büyük devletler belirleyecek.

3) İstanbul Antlaşması (13 Mart 1914 Sırbistan ile imzalanmıştır)
Sırbistan'da kalan Türkler'in hakları güvence altına alınacaktır.
Not 1: Osmanlı Devleti'nin Sırbistan ile sınırı olmadığından antlaşmada sınır problemi yaşanmamıştır.

I.DÜNYA SAVAŞI (1914-1918)

Nedenleri:
1. Avrupalı devletlerin sömürgecilik faaliyetleri, hammadde ve pazar rekabeti.
2. Almanya ve İtalya'nın sömürgeciliğe başlamaları.
3. İngiltere ve Fransa'nın, Almanya'ya karşı silahlanmaya başlaması.
4. Rusya'nın ideallerini gerçekleştirme isteği.
5. Balkanlar'da Slav - Germen çekişmesi.
6. Fransız İhtilali'nin doğurduğu milliyetçilik akımı.
7. Fransa'nın Alsace-Loraine'i Almanya'dan almak istemesi.
8. Avusturya-Macaristan prensinin Saraybosna'da bir Sırp milliyetçi tarafından öldürülmesi (28 Haziran 1914).

I.Dünya Savaşı'nda Oluşan Bloklar

İttifak (Bağlaşma) Bloğu	İtilaf(Anlaşma)Bloğu
Almanya	İngiltere
Avusturya-Macaristan İmp.	Fransa
Osmanlı Devleti	Rusya
İtalya----------Londra Gizli Antlaşması---->	İtalya
Bulgaristan	ABD
	Romanya
	Japonya

Yunanistan

Not 1: İtalya, İttifak grubunda iken Antalya ve çevresinin kendisine bırakıldığı gizli Londra Antlaşması ile İtilaf Grubu'na geçmiştir.

Not 2: Bulgaristan Çanakkale Savaşı'ndan sonra İttifak Grubu'na katılmıştır.

Osmanlı Devleti'nin I.Dünya Savaşı'na Girme Nedenleri

1. İttihatçıların Almanlar'a sempati duyması.
2. Alman desteği ile devletin kurtulacağına inanılması.
3. Osmanlı Devleti'nin Almanya ile gizli bir anlaşma yapması (2 Ağustos 1914).
4. Osmanlı Devleti'nin siyasi yalnızlıktan kurtulmak istemesi.
5. Osmanlı Devleti'nin, İngiltere ve Fransa'nın ekonomik baskılarından kurtulmak istenmesi.
6. Osmanlı Devleti'nin kaybettiği toprakları geri almak istemesi.
7. Osmanlı coğrafyasının jeopolitik önemi.

Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni I.Dünya Savaşı İçine Çekme Nedenleri

1. Almanya'nın halifelik makamını kullanarak İngiliz ve Fransız sömürgelerindeki müslümanları ayaklandırmak istemesi.
2. Almanya'nın yeni cepheler açarak İtilaf devletlerinin kendi üzerindeki baskısını hafifletmek istemesi.
3. Almanlar'ın, İngilizler'in Osmanlı toprakları üzerinden geçen Uzak Doğu sömürge yollarını ele geçirmek istemesi.
4. Almanya'nın Musul-Kerkük petrollerinden yararlanmak istemesi.
5. Almanya'nın, İtilaf devletlerinin Boğazlar yoluyla Rusya'ya yardım göndermesini önlemek istemesi.
6. Almanlar'ın İngilizler'den kaçan Goben ve Breslav adlı gemileri Osmanlı Devleti'ne sığınmıştır.
7. Osmanlı, gemileri satın aldığını açıklamış ve gemilerin adlarını Yavuz ve Midilli olarak değiştirmiştir.
8. Bu gemiler, Rusya'nın Sivastopol ve Odesa limanlarını bombalamıştır.
9. Ruslar Karadeniz sahillerine ve Doğu Anadolu'ya saldırmıştır.

.

OSMANLI DEVLETİ'NİN I.DÜNYA SAVAŞI'NDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Topraklarımızda Savaştığımız Cepheler	Topraklarımız Dışında Savaştığımız Cepheler
1. Kafkas Cephesi	1.Makedonya
2. Kanal Cephesi	2.Galiçya Cephesi
3. Filistin-Suriye Cephesi	3.Romanya
4. Irak Cephesi	
5. Çanakkale Cephesi	
6. Hicaz-Yemen Cephesi	

Kafkas Cephesi

Cephenin Açılma Nedenleri :

1. İttihatçıların Orta Asya'daki Türkler'i birleştirme ve Hindistan'a kadar toprakları genişletme isteği.
2. Almanlar'ın Bakû petrollerini ele geçirmek için Osmanlı'yı kışkırtması.
3. Ruslar'ın Doğu Anadolu'ya saldırmasıyla mücadele başlamıştır (1 Kasım 1914).
4. Enver Paşa Sarıkamış'ta Ruslar'a karşı cephe açmıştır.
5. 90.000 asker Allahuekber Dağları'nda soğuktan donarak şehit olmuştur (Sarıkamış Faciası).
6. Ruslar, Doğu Anadolu'yu işgal etmiştir.
7. M.Kemal Muş ve Bitlis'i Ruslar'dan geri almıştır (1914).
8. Rusya'da Bolşevik İhtilali çıkmıştır (1917).
9. Rusya Brest Litowsk Antlaşması ile I.Dünya Savaşı'ndan çekilmiş; Kars, Ardahan ve Batum'u Osmanlı Devleti'ne bırakmıştır (3 Mart 1918).

Kanal Cephesi

Cephenin Açılma Nedenleri :

1. Osmanlı Devleti'nin Mısır'ı İngilizler'den geri alma düşüncesi.

2. Osmanlı Devleti'nin, İngilizler'in Uzak Doğu sömürgeleriyle olan bağlantısını kesmek ve Süveyş Kanalı'nı ele geçirmek istemesi.
3. Cephede mücadele 3 Şubat 1915'te başlamıştır.
4. Almanya'nın desteği ile iki kez harekat düzenlenmiştir.
5. Osmanlı Devleti başarılı olamamıştır (1916).

Suriye ve Filistin Cephesi
Cephenin Açılma Nedeni :
1. Osmanlı Devleti'nin İngilizler'in Süveyş'ten kuzeye doğru ilerleyişini durdurmak istemesi.
2. İngilizler Halep'e kadar ilerlemiştir (1918).
3. Yıldırım Orduları Komutanı M.Kemal Paşa, İngilizler'i Halep'in kuzeyinde durdurmuştur.
4. Misak-ı Milli'nin Suriye sınırı çizilmiştir.

Irak Cephesi
Cephenin Açılma Nedenleri :
1. İngilizler'in Rusya'ya yardım ulaştırmak istemesi.
2. İngilizler'in Musul-Kerkük petrollerine sahip olmak istemesi.
3. İngilizler'in Hint deniz yolunun güvenliğini sağlamak istemesi.
4. İngilizler'in Basra'ya çıkarma yapmasıyla başlamıştır.
5. Türk ordusu Kut-ül Amare'de başarılı olmuş ise de, İngilizler Bağdat'ı ele geçirmiştir (11 Mart 1917).

Cephenin Açılma Nedenleri :
1. İtilaf Devletleri'nin Rusya'ya yardım göndermek istemesi.
2. İtilaf Devletleri'nin Boğazlar'ı ele geçirerek, Osmanlı'nın İttifak Devletleri ile bağlantısını kesmek ve Osmanlı'yı saf dışı etmek istemesi.
3. İtilaf Devletleri'nin Balkan devletlerini yanlarına çekmek istemesi.
4. Osmanlı'nın Kafkas ve Kanal cephelerinden çekilmesinin sağlanmak istenmesi.
5. İngiliz ve Fransız donanmaları Çanakkale Boğazı'na saldırmış, savaş başlamıştır (19 Şubat 1915).
6. Mayınlı boğazlardan İtilaf Devletleri geçememiştir.
7. İtilaf Devletleri Gelibolu Yarımadası'na ve boğazın iki yakasına asker çıkarmıştır.
8. Türk askeri Gelibolu, Conkbayırı, Anafartalar'da başarı elde etmiştir M.Kemal bu cephede başarılar kazanmıştır.
9. Düşman askerleri sekiz ay sonra savaştan çekilmek zorunda kalmıştır (9 Ocak 1916).

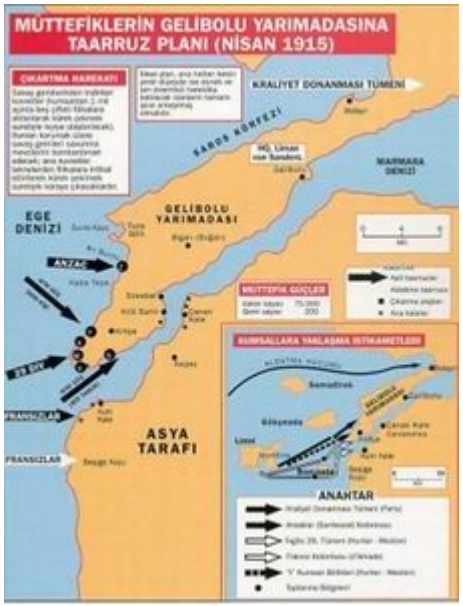

Çanakkale Savaşı'nın Sonuçları :
1. I.Dünya Savaşı'nda Osmanlı, yalnız bu cephede başarılı olmuştur.
2. Çanakkale Savaşı, I.Dünya Savaşı'nın uzamasına neden olmuştur.
3. 500.000 insan ölmüştür.
4. M.Kemal; önce albay, daha sonra da general olmuş, yurt içinde ve dışında tanınmıştır.
5. Bulgaristan İttifak Devletleri yanında savaşa katılmıştır.
6. Rusya'da Bolşevik İhtilali olmuş, SSCB kurulmuştur.
7. Kafkas Cephesi kapanmıştır.
8. Zafer, tutsak milletlere bağımsızlık mücadelesinde bir örnek oluşturmuştur.

Hicaz-Yemen Cephesi
Cephenin Açılma Nedeni :
1. Osmanlı Devleti'nin kutsal yerleri İngilizler'den korumak istemesi.
2. İngilizler Araplar'ı Osmanlı aleyhine kışkırtmıştır.
3. Fahrettin Paşa İngilizler'le ve Mekke Emiri Şerif Hüseyin ile mücadele etmiş, başarılı olunamamıştır.

Galiçya, Romanya ve Makedonya Cephesi
Cephenin Açılma Nedeni :
1. Osmanlı Devleti'nin; müttefiklerine (özellikle Almanlar'a) yardım etmek istemesi.
2. Osmanlı; Rusya, Romanya ve Fransa ile mücadele etmiş, fakat başarılı olamamıştır.

Not 1: M.Kemal; Kafkas, Çanakkale ve Suriye-Filistin cephelerine katılmıştır.
Not 2: Kafkas ve Kanal cepheleri taarruz cepheleridir ve bu cephelerin açılmasında Almanya'nın isteği etkili olmuştur. Kanal cephesinde Almanlar cephane yardımı da yapmışlardır.
Not 3: Osmanlı Devleti Galiçya, Romanya ve Makedonya Cephesi'nde kendi sınırları dışında savaşmıştır.
Not 4: Brest-Litowsk Antlaşması ile Osmanlı Devleti, Berlin Antlaşması ile Rusya'ya verdiği Kars, Ardahan ve Batum'u geri almıştır.
Not 5: Osmanlı'nın kazandığı tek cephe Çanakkale'dir.
Not 6: Başta kazanılmaya çalışılıp kaybedilen cephe Irak'tır.

OSMANLI DEVLETİ'Nİ PAYLAŞMAK İÇİN İMZALANAN GİZLİ ANTLAŞMALAR
Formül: Ba L Po Sa Sı Mı

Boğazlar Antlaşması (1915)
İngiltere, Fransa ve Rusya arasında imzalanmıştır.
İstanbul ve Boğazlar, Rusya'ya bırakılmıştır.

 Londra Antlaşması (1915)
İngiltere, Fransa, Rusya ve İtalya arasında imzalanmıştır.
İtalya'ya Antalya ve çevresi ile Oniki Adalar bırakılmıştır.
İtalya bu antlaşmadan sonra İtilaf Grubu'na katılmıştır.

 Sykes-Picot Antlaşması (1916)

İngiltere ve Fransa arasında, İtalya'dan gizli olarak yapılmıştır.
Rusya; Doğu ve Kuzeydoğu Anadolu'nun kendisine verilmesi şartı ile bu anlaşmayı kabul etmiştir.
Fransa'ya; Adana, Hatay, Suriye kıyıları ve Lübnan bırakılmıştır.
İngiltere'ye Musul hariç Irak bırakılmıştır.
Suriye'nin diğer bölgeleri ile Musul ve Ürdün'ü kaplayan bölgede Büyük Arap Krallığı kurulması kararı alınmıştır.
Arap Krallığı İngiliz ve Fransız himayesinde olacaktır.
Özerk bir Filistin Devleti kurulacaktır.
Bu antlaşma ile Araplar, İngilizler'in yanında Osmanlı'ya karşı savaşmıştır.

Not: I.Dünya Savaşı sırasında imzalanmış en önemli gizli antlaşmadır.
Not : Antlaşmanın İtalya'dan gizli yapılmasında, İtalya'nın aktif olarak I.Dünya Savaşı'na katılmaması etkili olmuştur.

Petrograt Protokolü (1916)

İngiltere, Fransa, Rusya ve İtalya arasında imzalanmıştır.
Rusya'ya Boğazlar'a ek olarak Van, Erzurum, Bitlis ve Trabzon'a kadar olan Doğu Karadeniz bölgesi bırakılmıştır.

 Saint-Jean De Maurienne Antlaşması (19 Nisan 1917)

İtalya, kendisinden gizli olarak imzalanan Sykes Picot Antlaşması'na tepki göstermiştir.
Konya, Antalya, Aydın ve İzmir çevresi İtalya'ya bırakılmıştır.

Mc Mahon Antlaşması
İngilizler(Lawrens) Araplar'ı(Mekke şerifi Şerif Hüseyin) Osmanlı aleyhine kışkırtmıştır.
Araplar'a Büyük Arap Krallığı kurma sözü verilmiştir.

Not 1: Rusya'da Bolşevik İhtilali olmuştur. Bunun üzerine İtilaf Devletleri Rusya'ya bırakılan toprakların yarısında Özerk Kürt Devleti oluşturmayı, diğer yarısını da Ermenistan'a vermeyi kararlaştırmışlardır.
Not 2: Bolşevik Rejimi gizli antlaşmaları açıklayınca, gizli antlaşmalar uygulanma zemini bulamamıştır.
Not 3: Gizli Antlaşmalara tepki olarak Wilson İlkeleri yayınlanmıştır.

WILSON İLKELERİ

ABD Başkanı Wilson, gelecekte yapılacak barışın ilkelerini açıklamıştır (8 Ocak 1918).
Buna göre:
1. Yenen devletler, yenilen devletlerden toprak ve tazminat almayacak.
2. Devletlerarasında gizli herhangi bir antlaşma yapılmayacak, antlaşmalar açık olarak yapılacak.
3. Devletlerarasında eşitlik sağlanacak, uluslararası ekonomik engeller kaldırılacak.
4. Ülkeler arasında silahlanma yarışına son verilecek.
5. Alsace – Loraine Fransa'ya geri verilecek.
6. İşgal edilen Rus toprakları boşaltılacak.
7. Belçika yeniden kurulacak.
8. Uluslararası anlaşmazlıkları barış yoluyla çözmek için Cemiyet-i Akvam (Milletler Cemiyeti) kurulacak.
9. Boğazlar her devlete açık olacak.
10. Türk egemenliği altında yaşayan diğer milletlere kendini yönetme hakkı verilecek.
11. Osmanlı Devleti'nin Türk bölgelerine egemenlik hakkı verilecek.
Not 1: İtilaf Devletleri toprak elde etmek için Paris Barış Konferansı'nda manda ve himaye fikrini ortaya atmıştır.
Not 2: İtilaf Devletleri Wilson İlkeleri'ne ters düşmemek için Mondros Antlaşması'na 7. ve 24. maddeleri koymuşlardır.

ATEŞKES ANTLAŞMALARI

Formül: Bi ------ Se Ma Ve R
Rusya; Brest-Litowsk Antlaşması ile (3 Mart 1918).
Bulgaristan Selanik Antlaşması ile (29 Eylül 1918).

Osmanlı Devleti Mondros Ateşkes Antlaşması ile (30 Ekim 1918).
Avusturya Villa Gusti Antlaşması ile (3 Kasım 1918).
Almanya ise Rethondes Antlaşması ile (11 Kasım 1918) savaştan çekilmişlerdir.

MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI (30 Ekim 1918)

Nedenleri:
Wilson İlkeleri'ne güvenilmesi.
Bulgaristan'ın I.Dünya Savaşı'ndan çekilmesi.
İttihatçılar savaşın kaybedilmesinin sorumluluğu kendi üstlerine kalacağından ülkeyi terk etmişlerdir.
Ahmet İzzet Paşa Kabinesi İtilaf Devletleri'nden ateşkes yapılmasını istemiştir.
Limni Adası'nın Mondros Limanı'nda Osmanlı Devleti Bahriye Nazırı Rauf Orbay ile İngiliz Amirali Calthrope arasında Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanmıştır.

a) Osmanlı Devleti'nin Egemenliğini Kısıtlayan Hükümler:
Boğazlar tüm devletlere açık olacak ve İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecek.
İtilaf Devletleri, kendi güvenliklerini tehdit edecek bir durumda herhangi bir stratejik noktayı işgal edebilecek **(7.madde).**
Vilâyât-ı Sitte'de (Altı il; Erzurum, Van, Harput, Diyarbakır, Bitlis, Sivas) bir karışıklık çıkarsa, İtilaf Devletleri buraları işgal edebilecek **(24.Madde).**
Bütün haberleşme-ulaşım araç ve gereçleri İtilaf Devletleri'nin kontrolüne verilecek.

b) Askeri Hükümler:
Güvenliği sağlayacak askerden fazlası terhis edilecek.
İtilaf Devletleri ve Ermeni esirleri serbest bırakılacak.
Türk askerleri İtilaf Devletleri'nin kontrolünde kalacak.
Hicaz, Yemen, Suriye, Irak ve Trablusgarp'taki Türk subay ve askerler en yakın İtilaf devletine teslim edilecek.

c) Ekonomik Hükümler:
Toros Tünelleri İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecek.
Tüm demiryolları ve donanma gücü İtilaf Devletleri'nin kontrolüne bırakılacak, gemiler limanlarda tutuklu kalacak.
Silah, cephane ve orduya ait tüm mallar İtilaf Devletleri'nin kontrolüne bırakılacak.
Yer altı ve yerüstü zenginlik kaynakları İtilaf Devletleri'nin kontrolüne bırakılacak.
Ülkenin ihtiyaç fazlası kömür, akaryakıt ve deniz gereçleri dışarıya satılmayacak.

NOT: Mustafa Kemal30 Ekim 1918'de Mondros Mütarekesinin imzalanması ilesavaşın sona ermesi üzerine 7.OrduKomutanlığı uhdesinde olarakYıldırım Orduları Grup Komutanlığı Liman Von Sanders Paşa'dan devraldı.

Mondros Antlaşması'nın Sonuçları:
Osmanlı Devleti fiilen sona ermiştir.
İttihat ve Terakki Partisi, adını Teceddüt Partisi olarak değiştirmiş ve kendini feshetmiştir.
Ermeniler korumaya alınmış ve doğuda bir Ermeni Devleti kurma zemini hazırlanmıştır (24.madde).
Antlaşmanın 7. maddesi Osmanlı topraklarının işgalini kolaylaştırmıştır.
İlk olarak İngilizler Musul'u işgal etmiştir (3 Kasım 1918). Ardından Urfa, Antep ve Maraş'a girmişlerdir.
İtilaf Devletleri'nin donanmaları İstanbul önlerine gelmiştir (13 kasım 1918).
İşgallere karşı Türk milleti tarafından direniş cemiyetleri kurulmuştur.
Azınlıklar da işgalleri kolaylaştırmak için zararlı cemiyetleri kurmuştur.
M.Kemal Suriye-Filistin Cephesi'nde iken, yabancı işgaline açık bırakan maddelere tepki göstermiştir.
İstanbul Hükümeti, Yıldırım Orduları Grubu'nu ve VII.Ordu Karargâhı'nı kaldırmış, M.Kemal'i Harbiye Nezareti'ne almıştır.

Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan Sonra İşgal Edilen Yerler

İngiltere	Fransa	İtalya	Yunanistan
Musul	Adana	Antalya	İzmir
Urfa	Urfa	Kuşadası	
Antep	Antep	Fethiye	
Maraş	Maraş	Bodrum	
Batum	Mersin	Marmaris	
Kars	Dörtyol	Konya	
Samsun			
Merzifon			

Not: İngiltere, Mondros'tan sonra işgal ettiği Urfa, Antep ve Maraş'ı Paris Barış Konferansı'nda; Fransa'ya bırakmıştır.

I.DÜNYA SAVAŞI'NI BİTİREN BARIŞ ANTLAŞMALARI

Formül: **Ve Sa Na T Sa**
Savaşı bitiren barış antlaşmalarının metni Paris Barış Konferansı'nda hazırlanmıştır (18 Ocak 1919).
Versailles Barış Antlaşması (28 Haziran 1919) Almanya ile imzalanmıştır.
Almanya;
Alsace-Loraine'i Fransa'ya bırakmıştır.
Bir kısım topraklarını Belçika ile yeni kurulan Litvanya, Polonya ve Çekoslovakya'ya bırakmıştır.
Sömürgeleri galip devletler arasında paylaşılmıştır.

Avusturya ile haberleşmeme sözü vermiştir.
Zorunlu askerlik kaldırılmıştır.
Ağır silahlara sahip olması yasaklanmıştır.
Savaş tazminatı ödemeyi kabul etmiştir.

Saint-Germain Barış Antlaşması (10 Eylül 1919) Avusturya ile imzalanmıştır.
Avusturya-Macaristan İmparatorluğu iki ayrı devlet olmuştur.
Avusturya; Macaristan, Yugoslavya ve Çekoslovakya'nın bağımsızlığını tanımıştır.
Avusturya'da zorunlu askerlik kaldırılmıştır.
Avusturya, Milletler Cemiyeti'nin onayını almadan Almanya ile birleşmemeyi kabul etmiştir.

Neuilly Barış Antlaşması (27 Kasım 1919) Bulgaristan ile imzalanmıştır.
Bulgaristan;Güney Dobruca'yı Romanya'ya, Batı Trakya'yı Yunanistan'a, bir kısım topraklarını ise Yugoslavya'ya bırakmıştır.
Bulgaristan'da zorunlu askerlik kaldırılmıştır.
Deniz ve hava kuvveti bulunmayacak, orduda asker sayısı 25.000 kişiyi geçmeyecek.

Trianon Barış Antlaşması (4 Haziran 1920) Macaristan ile imzalanmıştır.
Macaristan; Topraklarının büyük kısmını Romanya, Çekoslovakya ve Yugoslavya'ya bırakmıştır.
Macaristan'da zorunlu askerlik kaldırılmıştır.
Deniz ve hava kuvvetleri bulunmayacaktır.

Sevr Barış Antlaşması (10 Ağustos 1920) Osmanlı Devleti ile imzalanmıştır.
Sevr Antlaşmasının ön protokolü İtalya'nın San Remo kentinde yapılmıştır.
Mebusan Meclisi kapalı olduğundan anlaşma onaylanmamış ve uygulanamamıştır.
Osmanlı Devleti'nin inzaladığı son antlaşmadır.
Sevr Görüşmelerini yapan Damat Ferit Paşa ve Osmanlı heyetidir.

Not 1: Versailles Antlaşması, II.Dünya Savaşı'nın nedeni olmuştur.
Not 2: Saint-Germain Antlaşması ile Avusturya-Macaristan İmparatorluğu iki ayrı devlet olmuştur.
Not 3: Neuilly Antlaşması ile Bulgaristan'ın Ege Denizi ile bağlantısı kesilmiştir.
Not 4: Tarianon Antlaşması, ileride çıkacak azınlıklar meselesinin zeminini hazırlamıştır.
Not 5: Sevr Antlaşması Osmanlı'nın imzaladığı son antlaşmadır,Osmanlı Mebusan Meclisi tarafından onaylanmadığı için hukuken geçersiz bir antlaşmadır. Meclis, padişah tarafından dağıtıldığından onaylanamamış ve uygulanmamıştır.
NOT 6:İtilaf Devletleri İttifak Devletlerinde Osmanlı devleti ile yaptıkları Sevr Barış Antlaşması, birinci dünya savaşını bitiren barış antlaşmaları içinde en son imzalanan barış antlaşmasıdır.Çünkü İtilaf devletleri ,Osmanlı topraklarını paylaşılma noktasında anlaşmazlığa düşmüşlerdir..

I.DÜNYA SAVAŞI'NIN SONUÇLARI

1. Savaştan en karlı devlet İngiltere çıkmış ve Avrupa'nın bir numaralı devleti olmuştur.
2. Fransa, Almanya'nın etkisinden kurtularak ikinci güçlü devlet haline gelmiştir.
3. İtalya, Avusturya'dan toprak almış ve Oniki Adalar'a hakim olmuştur.
4. Rus, Alman, Avusturya-Macaristan ve Osmanlı imparatorlukları yıkılmış yeni milli devletler kurulmuştur.
5. Litvanya, Letonya, Estonya, Finlandiya, Yugoslavya, Çekoslovakya, Polonya, Macaristan, SSCB kurulan yeni devletlerdir.
6. Avrupa'da denge boşluğu meydana gelmiştir.
7. Yenilen devletlerde rejim değişikliği olmuştur.
8. Dünya barışını sağlamak için merkezi Cenevre'de olan Milletler Cemiyeti kurulmuştur.
9. Sömürgeciliğin yerini manda ve himayecilik almıştır.
10. Sınırlar çizilirken "milliyetçilik" ilkesi dikkati alınmadığından "azınlıklar" meselesi çıkmıştır.
11. **I.Dünya Savaşı'nı bitiren antlaşmalar II.Dünya Savaşı'nın zeminini hazırlamıştır.II.Dünya Savaşının en önemli çıkış nedenidir.**

BARIŞIN DEVAMINI SAĞLAMA ÇABALARI
Formül: Me Le K

? Milletler Cemiyeti (10 Ocak 1920)
Paris Konferansı'nda Milletler Cemiyeti'nin kurulması kararlaştırılmıştır.
Versailles Antlaşması'ndan sonra Cenevre'de resmen kurulmuştur.
Cemiyet yalnızca büyük devletlerin çıkarlarını korumuş, güvenilirliğini yitirmiştir.

Lecorna Antlaşması (1 Aralık 1925)
Fransa'nın Almanya'ya olan güvensizliği sonucu imzalanmıştır.
Antlaşma Fransa, Almanya, İngiltere, İtalya, Belçika, Polonya ve Çekoslovakya arasında imzalanmıştır.
Anlaşmazlıkların barış yoluyla ve Milletler Cemiyeti aracılığıyla çözülmesi kararlaştırılmıştır.

 Kellog Paktı (27 Ağustos 1928)
Antlaşma ABD, Almanya, İngiltere, İtalya, Belçika, Polonya, Japonya ve Çekoslovakya arasında Paris'te imzalanmıştır.